

RENAȘTEREA

Organul Episcopiei ortodoxe române a Vadului, Feleacului și Clujului

Redactor: Prot. A. FAUR

Redacția și Administrația:
Cluj, Piața Malinovski Nr. 18.

LAUDA SUFERINȚEI

Apusul unei vieți este un elogi. Elogiu pe care firea-l aduce sumei eforturilor depuse de un ins, pentru împlinirea unui ideal. Cât de trist trebuie să fie însă un apus la care nici oamenii, și nici firea n'are prilej de a lamenta elogiul moartea cuiva?

Elogiu morții este însă un fenomen final. Pentru realizarea lui se presupun brăzdate o gamă plurală de fenomene, care în cursul vieții poartă numele generic de *suferințe*. Suferințele sunt pietrele cu care se zidește templul ființei pentru a supraviețui formei biologice căreia aparține. Ele se smâltuesc prin efortul grav pe care-l face individul pentru a realiza idealul propus și divin brillante — ca duritate și frumusețe — atunci când insul a dăruit maximum de efort, raționând pentru sine plăcerea, marea cupiditate gratuită de a se dăruia tuturor.

Psihologic analizând, în actul dăruirii, constatăm o pluralitate de cauze. În conceputul filosofic dăruirea are însă un singur senz: realizarea idealului propus. Așa fiind, a dăruia în limbaj filosofic înseamnă a *elimina tranzitoriul* din faptele vieții, *pentru a putea urmări esențialul*.

Acest proces este extrem de dificil. Nimeni nu va putea raționa prin non-ființa sa și nici nu va putea pleda pentru desființarea acesteia fără a risca ca instantaneu cu desființarea în specie a ființei să nu desființeze și conceptul ideal pentru care depune sacrificiu. Va trebui deci să se procedeze la un continuu act de selecționare a *minimului util* și a înmagazinării a *maximului de eficiențe gratuite*. Or, acest proces presupune un cântar drept, un proces logic profund, cu o rezervă de energie fecund alimentată dintr'un generator puternic. Generatorul, în cazul nostru, este conștiința. Conștiința activă, heghemonică peste actele de cupiditate imediată, rânduiește sub o anumită perspectivă întreg complexul vital și furnizează puterea de a privi

prin perspectiva dificilă a idealului întreaga viață intimă și de relație a individului.

Pentru ca generatorul conștiinței să poată doza permanent energia specifică realizării sacrificiului necesar formelor ideale trebuie să existe o constantă, un pedestal, un punct fix, pe care întreg eșafodajul vieții să se sprijine. Acest plan indubitabil, fundamentul absolut necesar este *adevărul*. Nimeni nu se va sacrifica pe sine pentru o dubitare. Indoiala deși este în general considerată ca o valoare adiacentă cunoașterii, când devine cronică ea se transformă în rugina oricărei materii, distrugând orice acțiune activă și măcinând constant orice fenomen static.

La temelia actului de dăruire trebuie să existe un adevăr și un elan de a cuprinde acest adevăr în maximum de manifestare a lui.

Elanul necesar cuprinderii este egal cu dimensiunile adevărului pentru care acționăm.

Nici un adevăr nu se poate plânge că nu a avut suficienți apologeti și destui martiri fiindcă o astfel de întâmpinare devine o acuză valabilă asupra conținutului (valorii) lui intrinseci.

Pentru adevărurile laice sacrificiul este consemnat în cărțile, în istoria diferitelor ramuri ale științelor practice sau filosofice.

Pentru adevărurile de credință — sacrificiul este consemnat în cartea neterminată a neamului omenesc ce se vrea mântuit de eroare și reînfrățit în unitatea divină din care a purces: Sfânta Scriptură.

Cea dintâi formă de sacrificiu face obiectul altor cercetători și ne interesează în cazul de față, numai incidental. Obiectul cercetării noastre este *actul de sacrificiu pentru formele de credință* în general și în special pentru creștinism.

Când motivul actului de sacrificiu este vizibil, prin metoda de verificare sensibilă, acțiunea eroică este ușor realizabilă. Cu-

piditatea de a acționa într'un astfel de caz este o simplă transfigurare de planuri, izvorite toate din noțiunea utilului. Eroul se depășește, se desparte de *imediat* pentru a obține *beneficiile plurale ale mediatului*. Este în acest act un *calcul* bogat în risc dar încununat de posibilitatea beneficiului major. Ori cum s'ar încerca tâlcuirea unui act eroic, în procesul de dănuire a eroului comun *este implicită noțiunea răsplatei*. Pe câmpul de luptă eroul se dăruie „ca să se încunune de laurii biruinței, ca să-l cânte legendar trubadurii sau istoria“, etc. etc.

În acțiunea lui, în centrul dănuirii lui, mobilul forței lui, este *ideea răsplatei*. Pe un astfel de principiu se întemeiază toată istoria dăruirilor din lumea materială, inclusiv arta și știința.

În lumea credinței, dar mai ales în lumea creștină idealul și modelul sacrificiului este plasat pe un plan net deosebit. Să urmărim ideea.

Actul central, modelul permanent al sacrificiului, al acțiunii omului creștin este Hristos. Și dintre actele de dăruire ale Mântuitorului central se află sacrificiul de pe Golgota. Ori cât de meschin ar fi spiritul nostru, nimeni nu va găsi în acest sacrificiu suprem nici o motivare personală, nici o chemare din lumea utilului.

Un comentator laic al crucificării de pe Golgota (W. S. Maugham) întrezărește o perspectivă necunoscută a acestui act. Diavolul văzându-L spânzurat pe lemnul hulii ar fi izbucnit în hohote de râs. Cel ce n'a putut fi momit cu aurul pământului, cu măririle lumii și cu puterea suprafirească, a fost totuși înfrânt. A fost înfrânt în ticăloșia omenească, a fost părăsit de ucenici și miile de dăruitori, de bolnavi, orbi sau neputincioși pe care-i vindecase, aruncau în El cu pietre, scui-pându-L sau bătându și joc de El. Se spune, după comentatorul citat, că atunci Diavolul s'ar fi simțit biruitor asupra lui Hristos. Finalul acestei bucurii satanice a fost însă altul. Imen-

sitatea indeterminantă a sacrificiilor, a motivat mântuirea la fel de imensă a neamului omenesc.

Revenind însă la apologia actului de sacrificiu, cercetătorul află deosebire totală între gestul lui Hristos și între maximumul de dăruire al celui mai însemnat erou laic.

Hristos ca Dumnezeu nu avea nevoie de nici o acțiune suplimentară pentru a se ipostezia în chip de Dumnezeu: desăvârșire și putere. Iisus Hristos nu avea nici un motiv egocentric, datorită căruia să fi trebuit să facă sacrificiul întrupării și cu atât mai puțin să treacă prin suferințele crucii.

Acțiunea Lui este gratuită când se reflectă la ființa sa și absolut necesară când se reflectează la neamul omenesc. Suferința Lui nemotivată pe plan personal este peremptorie ca motivare și efect când se referă la neamul omenesc.

Iată modelul, iată deosebirea între noi și cealaltă lume.

Nimeni nu va risca o asemănare între sacrificiile crucii și între altele dăruiri eroice. Eroismul lui Hristos este dincolo de cosmosul logicei noastre și cuprinde în el mirajul extazierii.

Urmând exemplul și contrăind cu el, neamul creștin din tot pământul realizează anafora acestui sacrificiu prin martirii lui. Martirajul creștin se hrănește din puterea crucii și nu va epuiza niciodată acest izvor gratuit al celei mai mari suferințe, al celui mai sublim gest de dăruire.

Lumea creștină care este una singură dela un tărâm la celălalt chiar dacă are motive de discordie, rămâne plămădită de același Hristos. Lumea creștină, trebuie să afle drumul unic al realizării modelului său: Hristos.

Părintele GHEDEON

MAICA DOMNULUI

Alături de praznicele împărătești, Biserica noastră închină o seamă de praznice și sfinților, ca unora cari oameni fiind din râvna lor pentru biserica întemeiată de Mântuitorul în lume, prin alipirea lor de doctrina și viața propovăduită de El, au ridicat până la înălțimea vieții de curățenie și sfințenie asemănătoare vieții îngerilor. Intre sfinți avem și femei. Singura însă care se bucură de venerație deosebită este Sfânta Fecioară Maria, mama Mântuitorului. Cultul ei în Biserica creștină își are începutul încă de prin secolul al doilea creștin. Praznicele închinare ei iau o formă definitivă în sec. IV, cam în același timp cu praznicele închinare celor mai importanți dintre sfinți.

Azi Biserica ortodoxă stă pe temeiul venerației Fecioarei Maria din sec. IV, biserica apuseană a continuat să promoveze acest cult, ridicându-l până aproape de cultul Mântuitorului, iar biserica protestantă ca una care nu venerază sfinții, nu are un cult al Fecioarei Maria.

Intre Bisericile ortodoxe naționale, biserica românească legând de praznicul de azi și anumite momente politice și economice, socotește Sf. Maria drept o sărbătoare religioasă națională.

Cari sunt temeiurile venerației Fecioarei Maria în biserica creștină? Este unul de ordin dumnezeesc și altul cu caracter omenesc personal. Ambele însă într-o strânsă dependență unul de celalalt. Și anume:

În dumnezeiască orânduire a lumii, în care părintele nostru ceresc ne poartă de grije ca unor fii autentici, peste veacuri și milenii la indivizi și popoare, ni s'a făcut o promisiune sfântă, promisiune a mântuirii din sclăvia diavolului, din întinăriunea păcatului, promisiunea unei vieți plină de curățenie și sfințenie, unei vieți fericite. Pârğa acestei promisiuni, începătura împlinirii acestei vieți noi, pe pământ se înfăptuește prin Fecioara Maria. Ea este aleasa cerului să dea naștere lui Dumnezeu Omul, Iisus Hristos. În pântecul ei se plămădește divinusul vlăstar menit a coborî în lume toată înțelepciunea, toată bunătatea, toată dragostea, toată puterea dumnezeiască prin care noi oamenii să ne ridicăm la demnitatea de creații ale lui Dumnezeu după chipul și asemănarea lui.

A voit Tatăl ceresc, ca precum printr-o femeie din mândrie, poftă și neascultare, prin Eva păcatul, stăpânirea diavolului cu întreg cortegiul ei de rele să între în lume, prin Maria o a doua femeie, la mii

de ani, prin evlavie, credința, bunătatea, curățenia ei să se nască Mântuitorul, care zdrobește stăpânirea diavolului, ucide păcatul și renaște sufletul omenesc, spre viață și fericire.

Dar această dumnezeiască alegere a Mariei nu este făcută la întâmplare. Fecioara Maria nu este una din milioanele de femei cari au populat și populează pământul. Ci e vașul curat și frumos în care se sălășluiește puterea dumnezeiască. Divina sămânță cade în cel mai bine îngrijit și fertil sol omenesc. Meritele ei personale determină alegerea.

Maica Domnului

Din câte știm despre Ea abstrăgând de înfrumșetările și exagerările legendare viața ei ni se prezintă ca cel mai pronunțat contrast față de Eva. De aceea am spus că temeiul de ordin divin se împletește cu temeiul personal al venerării ei.

Eva chip al femeii, mândre, frumoase, dornică după stăpânire, după mărire și plăceri, a femeii care nu precupește nici un mijloc pentru a-și împlini nesățioasele pofti, a femeii care vrea să detroneze chiar pe Dumnezeu.

Maria chip al modestiei, curățeniei, al bunătății, al dragostei față de Dumnezeu și oameni, al nevinoității.

Precum Eva creatură liberă a lui Dumnezeu avea puțința de a alege și calea cea bună a vieții luptând cu ispita diavolească, la fel Maria avea cu atât mai mult puțința de a se asemana atâtor femei din vremea sa. Deci dacă Eva și-a meritat pedeapsa și Maria și-a meritat distincția.

Nici condițiile de viață ale Mariei nu promovează formarea personalității ei sfinte.

Deși vlăstar a unei familii regale, se naște într'un sat obscur, într'o casă de oameni săraci și bătrâni.

N'are o copilărie voioasă, o înconjoară numai seriozitatea și tăcerea apusului vieții, pentru a rămânea orfană încă având lipsă de sprijin părintesc. Ajunsă pe mâna streinilor, lipsită de dragostea și grija părintească, suferă asprimea celei mai crude copilării. Și în această atmosferă, sufletul nu i se încrâncenește clocind ură împotriva oamenilor, sau a lui Dumnezeu. Dimpotrivă alege numai ce-i bun și nădejdea nici un moment nu și-o perde. Cu lăcomie se infruptă din credința și așteptarea mesianică a neamului său.

Logodită cu bătrânul Iosif, nu-i pusă deloc într'o situație mai bună. În atari împrejurări se formează sufletul de aur al Mariei.

De aceea alegerea ei ne apare ca o binemeritată răsplată.

Ceeace urmează după conceperea ei supranaturală, după nașterea pruncului Iisus este o îmbinare armonică de viață pământescă îndreptată spre cer.

E prima suflare omenească conștientă de marele dar pe care Dumnezeu îl trimite pământului. Prima care descifrează natura Divină a pruncului Iisus.

Tocmai pentru aceasta poate, nici n'a fost pe Pământ o mamă mai fericită, dar nici mai nenorocită decât ea. E fericită de câteori vede în jurul Mântuitorului crescând valul de admiratori și credincioși, când vede începutul renașterii sufletului omenesc, e însă lovită de moarte în fața atitudinii dușmănoase a fariseilor și sabia îi străpunge inima, când cel care a venit să mântuiască lumea, stă spânzurat pe lemnul crucii, batjocură a mulțimii înrăite de păcate.

Precum mizeria și asprimea copilăriei n'au făcut să se înegrească sufletul ei, nici crâncena moarte a fiului ei n'a făcut-o să urască viața,

pe semeni și pe Dumnezeu. Ci eroic merge alături de apostoli pentru a înfăptui opera desemnată și întemeiată de Mântuitorul în lume. Până la sfârșit rămâne o luptătoare și un exemplu de viață îndumnezeită.

Praznicul Fecioarei, prin excelență este praznicul femeii creștine. Prin alegerea Mariei femeia își recâștigă locul ce trebuie să-l ocupe prin ordinea divină în lume. Ea nu mai este ființa disprețuită și osândită la o viață de sclăvie, ci egal îndreptățită cu bărbatul, la cinstire și fericire, cu posibilități de a ajunge cele mai înalte culmi ale demnității omenești. Prețul acestei desrobiri a fost finețea, bunătatea, modestia, curățenia, dragostea fecioarei Maria. Ca cea mai desăvârșită femeie, rămâne prototipul înălțării feminine. Urmând exemplul ei de viață femeia creștină va aduce marea contribuție pe care o pretinde continua refacere a vieții omenești. E mamă înainte de toate și precum în trupul ei se plămădește și formează truște copilul, la fel în sufletul ei stă și plămăda sufletescă a omului de mâine. Spre aceasta ultimă plămădă se îndreaptă cu grije toată atenția neamului omenesc. Ceeace mama însuflă copilului ei, rămâne până la moarte. Semănând bunătate, modestie, dragoste, râvnă pentru muncă și progres, cinste, credință, va rodi fructul vredniciei omenești. Semănând ambiții, deșarte, mândria, ura, lenea, va rodi o viață plină de rele. Viața clădește numai pe temelie pusă de mamă, dar nu o poate înlocui. Omul de mâine va fi precum mamele de azi îl vor plămădi.

Femeie creștină, râvnește a te apropia de Fecioara Maria și în râvnata binecuvântarea cerului nu va lipsi.

Prof. Dr. L. G. MUNTEANU

Munca în lumina Evangheliei

Prin muncă se înțelege în genere, activitatea corporală și psihică, excluzând cea a animalelor și cea de joc a oamenilor.

În senz mai restrâns, prin muncă înțelegem activitatea corporală și psihică, care urmează în mod conștient, satisfacerea trebuințelor omenești.

Pentru a-și ajunge scopurile și în primul rând pentru a-și împlini nevoile existenței sale, orice ființă vie e silită să îndeplinească o anumită muncă. Chiar bobul aruncat pe ogor se forțează să ridice coaja de pământ întărită ce-l acopere, ca să vie să respire aerul și lumina. Păianjenul își țese pânza, alba cu atâta sârguință își adună mierea, vulpea și lupul vânează etc. Această sfortare inconștientă la plante, instictivă la animal, devine la om un act cugetat și ia numele de muncă.

Xenofon spunea, că și „Zei ne vând toate bunurile cu prețul muncii noastre“. Orice muncă productivă deci, cere o anumită

osteneală. Greutatea muncii variază în raport direct cu constrângerea și în raport invers cu libertatea, devine mai ușoară deci pe măsură ce va pierde caracterul de sarcină impusă și va lua caracterul unei activități libere.

Idealul economic urmărit de cetatea grecească și de statul roman, era acela de-a crea oameni cu stare și independenți, cari se puteau ocupa peindelete cu exerciții corporale, artistice și științifice, pentruca să se dezvolte în om armonia, ca apoi să-și poată pune personalitatea la dispoziția statului în mod gratuit. Muncile productive de bunuri erau disprețuite, precum disprețuiți erau și cei ce le executau: sclavii, țărani și micii meseriași. În statul lui Platon se spune limpede: „păzitorii noștri, nu trebuie să aibă nici locuință particulară, nici pământ, nici altfel de posesiune; ci ei trebuie să-și primească hrana dela alții“. Prin aceasta

(Continuare în pag. 5)

Noul regim al Cultelor Religioase

— Textul legii apărute în Monitorul Oficial. —

În Monitorul Oficial Nr. 178 din 4 August 1948, a apărut Decretul pentru regimul general al cultelor religioase.

CAPITOLUL I

Dispozițiuni generale.

SECȚIUNEA I

Despre libertatea religioasă.

Art. 1. — Statul garantează libertatea conștiinței și libertatea religioasă pe tot cuprinsul Republicii Populare Române.

Oricine poate să aparțină oricărei religii sau să îmbrățișeze orice credință religioasă, dacă exercițiul ei nu contravine Constituției, securității și ordinii publice sau bunelor moravuri.

Art. 2. — Ura confesională manifestată prin acte, care stânenesc liberul exercițiu al unui cult religios recunoscut, constituie un delict ce se pedesește conform legii.

Art. 3. — Nimeni nu poate fi urmărit pentru credința sa religioasă sau pentru necredința sa.

Credința religioasă nu poate împiedica pe nimeni de a dobândi și exercita drepturi civile și politice și nici nu poate scuti pe nimeni de la obligațiunile impuse de legi.

Art. 4. — Nimeni nu poate fi constrâns să participe la serviciile religioase ale unui alt cult.

Art. 5. — Nimeni nu poate fi constrâns, prin măsuri administrative de Stat, să contribuie la cheltuielile unui cult sau să se supună unor hotărâri ale organelor religioase de judecată.

SECȚIUNEA II.

Despre libertatea organizării cultelor.

Art. 6. — Cultele religioase sunt libere să se organizeze și pot funcționa liber dacă practicile și ritualul lor nu sunt contrare Constituției, securității sau ordinii publice și bunelor moravuri.

Art. 7. — Cultele religioase se vor organiza după norme proprii, conform învățăturilor, canoanelor și tradițiilor lor, putând organiza, potrivit aceluiași norme, așezăminte, asociațiuni, ordine și congregațiuni.

Art. 8. — Cultele religioase recunoscute pot avea organe de judecată religioasă pentru disciplina personalului din serviciul lor.

Organele disciplinare de judecată se organizează prin regulamente speciale, în conformitate cu canoanele și statutele cultelor respective. Regulamentele se alcătuiesc de organele legale ale cultului respectiv și se aprobă prin decret al Prezidiului Marii Adunări Naționale, la propunerea ministerului cultelor.

Art. 9. — Părțile componente locale ale cultelor religioase recunoscute pot avea și întreține, singure sau în asociație cu altele, cimitire pentru credincioșii lor.

Comunele sunt obligate a crea cimitire comune, sau locuri rezervate din terenurile cimitirelor existente, pentru înmormântarea celor ce nu aparțin cultelor ce au cimitire.

CAPITOLUL II,

Raporturile dintre Stat și cultele religioase.

Art. 10. — Credincioșii tuturor cultelor religioase sunt obligați a se supune legilor țării, a depune jurământul în forma și în cazurile prevăzute de lege și a face înscrierea actelor de stare civilă în termen legal.

Art. 11. — Delictele și crimele de drept comun săvârșite de șefii sau de ierarhii cultelor religioase se judecă de Curți, cu recurs la Curtea Supremă.

Art. 12. — Cultele religioase recunoscute vor trebui să aibă organizație centrală, care să reprezinte cultul, indiferent de numărul credincioșilor săi.

Art. 13. — Cultele religioase, pentru a putea să se organizeze și să funcționeze, vor trebui să fie recunoscute prin decret al Prezidiului Marii

Adunări Naționale, dat la propunerea Guvernului, în urma recomandării ministrului cultelor.

În cazuri motivate se va putea retrage recunoașterea în același mod.

Art. 14. — În vederea recunoașterii, fiecare cult religios va înainta, prin Ministerul Cultelor, spre examinare și aprobare, statutul său de organizare și funcționare, cuprinzând sistemul de organizare, conducere și administrare, însoțit de mărturisirea de credință respectivă.

Art. 15. — Biserica Ortodoxă Română, este autocefală și unitară în organizarea sa.

Art. 16. — Organizarea de partide politice pe bază confesională, este interzisă.

Art. 17. — Părțile componente locale ale cultelor religioase recunoscute, precum comunități, parohii, unități, grupe, vor trebui să fie înscrise într'un registru special al primăriei respective, cu arătarea nominală a organelor de conducere și control și cu indicarea numerică a membrilor care fac parte din ele.

Art. 18. — Asociațiunile civile și fundațiunile care urmăresc în total sau în parte, scopuri religioase, trebuie, pentru a fi recunoscute ca persoane juridice, să aibă încuviințarea Guvernului, Ministerul Cultelor, fiind supuse întru totul obligațiunilor ce decurg din legi cu privire la caracterul lor religios.

Art. 19. — Inscripțiunile și semnele simbolice, precum și sigiliile sau ștampilele arătând denumirea cultului, vor trebui să aibă în prealabil aprobarea Ministerului Cultelor.

Art. 20. — Șefii cultelor, ierarhii și în general întregul personal din serviciul cultelor, trebuie să fie cetățeni români, bucurându-se de deplinătatea exercițiului drepturilor civile și politice.

Art. 21. — Șefii cultelor, precum și mitropoliții, arhiepiscopii, episcopii, superintendenții, administratorii-apostolici, vicarii-administrativi și alții, având funcțiuni asemănătoare, aleși sau numiți în conformitate cu statutele de organizare ale cultelor respective, nu vor fi recunoscuți în funcție decât în baza aprobării Prezidiului Marii Adunări Naționale, dată prin decret, la propunerea Guvernului, în urma recomandării ministrului cultelor.

Înainte de intrarea în funcțiune, toți aceștia vor depune jurământul de credință în fața ministrului cultelor.

Formula de jurământ este următoarea:

„Ca slujitor al lui Dumnezeu, ca om și ca cetățean,

Jur de a fi credincios Poporului și de a apăra Republica Populară Română, împotriva dușmanilor din afară și dinăuntru;

Jur că voi respecta și că voi face să se respecte de către subalternii mei, legile Republicii Populare Române;

Jur că nu voi îngădui subalternilor mei să întreprindă și să ia parte și nici eu nu voi întreprinde și nu voi lua parte la nici o acțiune de natură a aduce atingere ordinii publice și integrității Republicii Populare Române.

Așa să-mi ajute Dumnezeu!“

Această formulă de jurământ este obligatorie și pentru conducătorii asociațiilor civile cu caracter religios prevăzute la art. 18.

Ceilalți membri ai clerului aparținând diferitelor culte, cât și președinții sau conducătorii comunităților locale, vor depune înainte de intrarea lor în funcțiune, în fața șefilor lor ierarhici, jurământul de credință după formula următoare:

„Ca slujitor al lui Dumnezeu, ca om și ca cetățean,

Jur de a fi credincios Poporului și de a apăra Republica Populară Română, împotriva dușmanilor din afară și dinăuntru;

Jur a respecta legile Republicii Populare Române și de a păstra secretul în serviciul orânduit de Stat.

Așa să-mi ajute Dumnezeu!“

Ceilalți funcționari din serviciul cultelor religioase vor depune, în fața autorităților competente de Stat, jurământul de credință prevăzut de art. 8 din legea Nr. 363 din 30 Decembrie 1947, pentru constituirea Statului Român în Republica Populară Română.

Art. 22. — Cultele religioase cu organizații eparhiale, pot avea un număr de eparhii în raport cu numărul total al credincioșilor.

Pentru crearea și funcționarea de eparhii, (dieceze, superintendențe), se vor socoti în medie 750.000 de credincioși de fiecare eparhie.

Delimitarea eparhiilor și repartizarea credincioșilor pe eparhii, se vor face de către organele statutare ale cultului respectiv și se vor confirma printr'un decret al Prezidiului Marii Adunări Naționale, la propunerea ministrului cultelor.

CAPITOLUL III

Despre activitatea cultelor

Art. 23. — Activitatea cultelor religioase recunoscute se va desfășura potrivit cu învățăturile religioase, cu statutul de organizare aprobat și în conformitate cu legile țării și bunele moravuri.

Art. 24. — Cultele religioase pot ține congrese sau adunări generale, cu aprobarea Ministerului Cultelor, iar conferințele și consfătuirile locale (adunări eparhiale, protopopești), cu aprobarea autorităților locale respective.

Art. 25. — Ministerul Cultelor va putea suspenda orice hotărâri, instrucțiuni sau ordonanțe, precum și orice ordin cu caracter administrativ-bisericesc, cultural, educativ, filantropic sau fundațional, care ar contraveni statutelor de organizare ale cultului respectiv, actelor de fundațiune, actelor de constituire, securității și ordinii publice sau bunelor moravuri.

Pastoralele și circulările de interes general vor fi comunicate în timp util Ministerului Cultelor.

Art. 26. — Cultele pot întreprinde, în manifestările și activitatea lor internă, limba maternă a credincioșilor. Corespondența cu Ministerul Cultelor se va face în limba română.

Art. 27. — La pomeniri, în legătură cu autoritatea supremă a Statului, care în mod obișnuit se fac cu ocazia diferitelor slujbe religioase, precum și la solemnitățile oficiale prevăzute de legi și decizii, se vor întreprinde numai formule aprobate, în prealabil de Ministerul Cultelor. Cultele sunt ținute, de asemenea, să nu întreprindă formule și expresii, în cărțile de ritual, contrare legilor și bunelor moravuri.

CAPITOLUL IV

Despre patrimoniul cultelor religioase

Art. 28. — Cultele religioase recunoscute sunt persoane juridice și părțile lor componente locale, care au numărul legal de membri prevăzut de legea persoanelor juridice, precum și așezămintele, asociațiunile, ordinele și congregațiunile prevăzute în statutele lor de organizare, dacă acestea din urmă s'au conformat dispozițiunilor legii persoanelor juridice.

Art. 29. — Bunurile mobile și imobile ale cultelor religioase, ale diferitelor părți constitutive, așezămintelor asociațiunilor, ordinelor și congregațiunilor, vor fi inventariate de organele lor statutare.

Organele centrale ale cultelor religioase, vor comunica toate datele cu privire la aceste inventare, Ministerul Cultelor, pentru exercitarea dreptului de verificare și control.

Art. 30. — Cultele religioase, diferitele lor părți componente, așezămintele, asociațiunile, ordinele și congregațiunile vor avea bugete proprii, cu arătarea veniturilor și cheltuielilor.

Aceste bugete sunt supuse controlului Ministerului Cultelor.

Bugetele și gestiunile organelor și instituțiilor

nilor centrale, ale centrelor eparhiale și ale așezămintelor lor, se aprobă, se verifică și se descarcă de Ministerul Cultelor.

Art. 31. — Cheltuielile pentru întreținerea cultelor religioase și a nevoilor lor, pot fi acoperite și din contribuțiuni consimțite de credincioși.

Art. 32. — Subvențiile acordate de Stat, vor fi contabilizate și controlate, conform legii contabilității publice.

Art. 33. — Contravenirea la legile care privesc ordinea democratică a Republicii Populare Române, poate atrage, în total sau în parte, retragerea subvențiilor acordate de Stat. Deservenții cultelor, care au atitudini antidemocratice, vor putea fi înlăturați, temporar sau definitiv, dela salarizarea acordată de Stat.

Art. 34. — Salarizarea personalului cultelor religioase se va face conform normelor generale în vigoare.

Art. 35. — Instituția patronatului, privind bunuri patronale provenite dela persoane sau instituții private de orice categorie, rămâne desființată.

Art. 36. — Avera cultelor dispărute sau a căror recunoaștere a fost retrasă, aparține de drept Statului.

Art. 37. — Dacă cel puțin 10% din numărul credincioșilor comunității locale a unui cult trec la alt cult, comunitatea locală religioasă a cultului părăsit, pierde de drept o parte din patrimoniul său, proporțională cu numărul credincioșilor care au părăsit-o și această parte proporțională se strămută tot de drept în patrimoniul comunității locale a cultului adoptat de noii credincioși.

Dacă cei care părăsesc comunitatea locală, alcătuiesc majoritatea, biserica (locașul de închinăciune, casa de rugăciuni), cum și edificiile anexe, aparțin de drept comunității locale a cultului nou adoptat, cealaltă avere cuvenindu-se celor două comunități locale în proporția arătată la alineatul precedent.

Dacă cei trecuți dela un cult la altul reprezintă cel puțin 75% din numărul credincioșilor comunității locale a cultului părăsit, întreaga avere se strămută de drept în patrimoniul comunității locale a cultului adoptat, cu drept de despăgubire pentru comunitatea locală părăsită, proporțional cu numărul celor rămași fără a se socoti biserica (locașul de închinăciune, casa de rugăciuni) și edificiile anexe; această despăgubire va fi plătită în termen de cel mult 3 ani dela stabilirea ei.

Cazurile prevăzute în acest articol vor fi constatate și soluționate de judecătoria populară a locului.

CAPITOLUL V

Raporturile dintre culte

Art. 38. — Trecherile dela un cult la altul sau părăsirea unui cult, sunt libere.

Declarația de părăsire a unui cult se comunică părții componente locale a cultului părăsit, prin autoritatea comunală locală. La cerere, autoritatea comunală, respectivă este obligată să elibereze dovada facerii acestei comunicări.

Art. 39. — Niciun cult nu va putea înscrie noi adepți, decât dacă cel ce solicită acest lucru face dovada că a anunțat de părăsirea cultului, cultul căruia i-a aparținut.

Art. 40. — Relațiunile cultelor religioase cu străinătatea, vor fi numai de natură religioasă.

Niciun cult religios și niciun reprezentant al vreunui cult nu va putea întreține legături cu cultele religioase, instituțiuni sau persoane oficiale în afara teritoriului țării, decât cu aprobarea Ministerului Cultelor și prin intermediul Afacerilor Externe.

Art. 41. — Jurisdicția cultelor religioase din țară nu se poate întinde în afara teritoriului Republicii Populare Române și nici cultele religioase din străinătate nu vor putea exercita jurisdicțiunea asupra credincioșilor din cuprinsul Statului Român.

Art. 42. — Ajutoarele sau ofrandele primite

din străinătate de cultele religioase din țară sau trimise de acestea în străinătate, vor fi controlate de Stat.

Art. 43. — Bunurile bisericești aflătoare în străinătate și interesele religioase ale cetățenilor români în străinătate pot constitui obiectul unor înțelegeri internaționale pe bază de reciprocitate.

CAPITOLUL VI

Despre învățământul religios

Art. 44. — Cultele religioase sunt libere a-și organiza învățământul pentru pregătirea personalului cultului sub controlul Statului.

Crearea școlilor și alcătuirea programelor școlare se vor face de către organele competente ale cultelor religioase respective și vor fi supuse spre aprobare Ministerului Cultelor.

Art. 45. — Membrii Corpului didactic se numesc de organele statutare ale cultului religios respectiv, în conformitate cu statutul și normele aprobate de minister, având pentru cei salariați de Stat recunoașterea prealabilă a ministerului, iar pentru cei plătiți de cult confirmarea în termen de 15 zile dela uumire.

Ministerul Cultelor poate anula numirile făcute, când motive de ordine publică sau siguranța Statului cer acest lucru.

Art. 46. — Diplomele și certificatele eliberate de către școlile de învățământ pentru pregătirea personalului cultului, au valabilitatea numai în cuprinsul cultului respectiv.

Echivalarea diplomelor și certificatelor din străinătate, în ceea ce privește pregătirea religioasă, va fi stabilită de comisuni speciale recunoscute de Ministerul Cultelor.

Art. 47. — Cultele religioase sunt obligate a comunica Ministerului Cultelor toate datele cu privire la organizarea și funcționarea învățământului pentru pregătirea personalului ecleziastic.

Art. 48. — Cultele religioase pot organiza, cu aprobarea ministerului, pentru pregătirea deservenților cultului, școli de cântăreți și școli pentru pregătirea clerului.

Școlile de cântăreți vor avea la bază cel puțin gimnaziul unic sau șapte clase primare (învățământul elementar de șapte clase).

Școlile pentru pregătirea clerului mirean și monahal pot fi seminarii teologice, având la bază gimnaziul unic sau șapte clase primare, institute teologice, având la bază absolvența liceului sau a școlii normale (pedagogice) și institute teologice de grad universitar, având la baza bacalaureatul sau diploma de școală normală (pedagogică).

Fiecare cult își va avea pentru formarea clerului, una dintre aceste forme de așezământ școlar.

Pentru pregătirea monahilor, cultele pot organiza, cu aprobarea ministerului, seminarii speciale, cu bază de gimnaziu unic sau școală primară de șapte ani.

Art. 49. — Cultul ortodox va putea avea, pentru pregătirea clerului, două institute teologice de grad universitar.

Cultul catolic va putea avea un singur institut teologic de grad universitar, cu secțiile speciale necesare.

Cultele protestante de asemenea vor putea avea un singur institut teologic de grad universitar, cu secțiile speciale necesare.

Art. 50. — Cultele pot avea internate pentru elevii sau studenții care urmează școlile, respectiv institutele de pregătire a clerului, însă exclusiv pentru aceștia și numai pe lângă școala sau institutul respectiv.

Art. 51. — Jurisdicția canonică și învățătura dogmatică în școlile de cântăreți, seminarii și institute, sunt pe seama cultului respectiv, iar controlul didactic și administrativ aparțin Ministerului Cultelor, indiferent de felul și gradul lor.

Art. 52. — Incadrarea profesorilor actuali se va face prin decret la propunerea Ministerului Cultelor.

CAPITOLUL VII.

Dispozițiuni finale și transitorii.

Art. 53. — Actualele seminarii teologice, în care se predă și cultura generală, se desființează. Corpul didactic de specialități laice dela aceste seminarii, împreună cu prevederile bugetare respective, trec dela Ministerul cultelor la Ministerul Învățământului Public. Profesorii care intră în această categorie vor fi încadrați, după posibilități, la catedre de aceeași specialitate sau specialități înrudite.

Absolvenți cu diplomă ai seminariilor teologice și care au obținut această diplomă până la data apariției legii de față, se bucură de aceleași drepturi de a urma învățământul teologic superior ca și bacalaureați liceelor teoretice sau diplomații școalelor normale (pedagogice).

Art. 54. — Facultatea de Teologie din București se transformă în Institut Teologic de grad universitar, iar personalul didactic și administrativ, împreună cu prevederile bugetare respective, trec dela Ministerul Învățământului Public la Ministerul Cultelor.

Art. 55. — Toate chestiunile cu privire la împărțirea bunurilor între diferitele comunități religioase locale ale cultelor, nerăzolvate încă, se vor rezolva potrivit dispozițiunilor art 37 din legea de față.

Art 56. — Toate cultele religioase sunt datorate a-și înainta statutul lor de organizare, pus în concordanță cu prevederile legii de față în termen de 3 luni dela data publicării prezentei legii Ministerului Cultelor, în vederea aprobării lor.

Aprobarea statutelor se face prin decret al Prezidiului Marelui Adunări Naționale, la propunerea Guvernului prin Ministerul Cultelor.

Art. 57. — Modificările ulterioare în statutele de organizare ale diferitelor culte religioase, se vor face în același mod.

Art. 58. — Dispozițiunile legii 68 din 19 Martie 1937, pentru organizarea clerului militar se abrogă.

Membrii clerului tuturor cultelor sunt obligați a acorda asistență și servicii religioase ostașilor, ori de câte ori li se cere. Refuzul de a satisface această obligație, constituie o abatere ce se va sancționa disciplinar.

Art. 59. — Bisericile și capelele militare, cu întregul lor inventar, trec în proprietatea parohiilor de același cult, în circumscripția cărora se află.

Catedrala Episcopală a clerului militar din orașul Alba-Iulia, dimpreună cu patrimoniul său, trece în proprietatea Episcopiei ortodoxe române a Clujului, Vadului și Feleacului.

Art. 60. — Membrii clerului militar, care la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial au cel puțin 20 de ani de serviciu public vor putea cere pensionarea prin derogare dela dispozițiunile legii generale de pensiuni, beneficiind de un spor de ani, utili la pensie, adăugați la timpul efectiv servit.

Membrii clerului militar, care nu vor beneficia de dispozițiunile aliniatului precedent, vor fi încadrați în posturi de preoți, pe baza de cereri individuale, în Eparhiile unde au mai funcționat sau în alte Eparhii, care au posturi vacante.

Actualul Episcop al Armatei, păstrându-și titlurile și drepturile personale actuale, rămâne la dispozițiunea Sfântului Sinod, care-i va fixa atribuțiuni potrivite rangului său.

Art. 61. — Plata acestui personal clerical, trecut la Ministerul Cultelor, se va face dintr'un credit extraordinar bugetar, ce se va deschide de Ministerul Finanțelor și care se va acoperi prin anularea unei sume de valoare egală din bugetul Ministerului Apărării Naționale.

Art. 62. — Legea Nr. 54 din 22 Aprilie 1928, pentru regimul general al cultelor, cum și orice dispozițiuni contrare prezentei legi, se abrogă.

se exprimă numai concepția generală a timpului despre obligația, ca numai anumiți inși din societate au datoria să muncească la producerea bunurilor, filozofii, războinicii și funcționarii, că și mulțimea oamenilor liberi erau ținuți departe de munca productivă. Toți aceștia trebuiau „să-si primească hrana dela alții“.

În opoziție cu această concepție despre muncă, Sfânta Scriptură încă în cele dintâi pagini prezintă munca ca un dar, ca o binecuvântare. Dumnezeu a pus pe Adam „în grădina Edenului ca s'o lucreze și s'o păzească“ (Fac. 2, 12). Apare deci munca ca idealul rânduit de Dumnezeu pentru om pe pământ.

Prin căderea în păcat a primilor oameni, și-au făcut singuri munca blestem. Este o urmare a căderii omului din harul lui Dumnezeu. Dar și în noua stare, munca deși devine o pedeapsă, rămâne însă un așa gen de pedeapsă, grație căreia, omul își regăsește demnitatea morală și spirituală. Este o necesitate rânduită de Domnul. Stăruința oamenilor trebuie să tindă la restaurarea armoniei dintre om și Dumnezeu. Frumusețea muncii și moralitatea ei, inundă în graiul prorocilor, ca fiind un mijloc de-a vedea restaurată armonia distrusă. Moise scrie: „șase zile să lucrezi și să-ți faci tot lucrul tău. Iar ziua a șaptea este ziua de odihnă închinată Domnului Dumnezeului Tău“ (Ieș. 20, 9-10). Înțeleptul Solomon grăiește: „Du-te leneșule la furnică și vezi munca ei și învață minte“ (Pror. 6, 6).

Se pot cita un șir lung de sentințe din paginile V. T. prin care leneșul este înfierat ca unul care nu merită sprigin, ci din contră dispreț.

Din paginile Evangheliei Mântuitorului, în urmărirea acestei idei, se desprinde cea mai înaltă și cea mai dreaptă concepție despre muncă, din câte a cunoscut omenirea. După Evanghelie, munca este singurul temelie al existenței. Sf. Apostol Pavel scria Tesalonicenilor: „Căci și când eram la voi, aceasta vă spuneam: dacă cineva nu voiește să lucreze, atunci să nu mănânce“ (II Tes. 10, 12). Nimeni n'a spus cuvinte mai aspre împotriva parazitismului, ca acestea. Munca obligatorie pentru toată lumea validă, indiferent, „dacă-i rob, sau slobod“, dacă-i bogat sau sărac, e principiul de unde pornește reforma socială, așa cum o preconizează „legea cea nouă“.

Parabola talanților, este înfierarea leneșiei făcută de însuși Mântuitorul. Dar tot Mântuitorul a rostit cuvântul celei mai mari dreptăți sociale: „Vrednic este lucrătorul de plata sa“ (Luca 10, 7). După muncă vine

și răsplată. Răsplată dreaptă, izvorită din simțul de dreptate și dragoste creștină. Iată un al doilea principiu, după cel al obligativității muncii, cel al dreptei răsplătiri a muncii prestate. Dacă și-ar fi găsit loc de de cinste în sufletele tuturor creștinilor, numai acest îndemn: „Vrednic este lucrătorul de plata sa“, ar fi fost oare posibil să se ivească atâtea conflicte între cei ce-au săvârșit munca și între cei pe seama cărora s'a săvârșit? Credem că nu. Mai credem și aceea, că mai presus de legi și regulamente cari tind să reglementeze soarta muncitorilor și dreapta răsplată a muncii lor, sufletele păgâne, vor căuta diferite porțițe pentru a eluda legea, ca exploatarea fără milă să meargă înainte. Prin gura sf. Apostol Iacob se osândește de-adreptul cel ce oprește plata ce se cuvine lucrătorului, fie din cea cu care s'a tocmnit, fie că dela început nu a fost tocmnit cu cât era vrednic, speculându-se starea de mizerie și lipsa de lucru a acestuia. Astfel grăiește sf. Apostol Iacob: „Veniți acum voi bogaților, de plângeți și vă tânguiți de năcazurile ce au să vină asupra voastră. Bogăția voastră a putrezit și hainele voastre le-au mâncat moliiile. Aurul vostru și argintul vostru au ruginit și rugina lor va fi mărturie împotriva voastră și ca focul va mânca trupul vostru comoara ce v'ați strâns pentru zilele cele de apoi. *Iată plata oprită de voi dela lucrătorii cei ce v'au secerat țările voastre strigă și strigătele secerătorilor vor intra în urechile Domnului Savaot*“ (Iacob 5, 14).

Foarte adesea însă voit sau nevoit, se face o confuzie, provenită din interpretarea unilaterală a noțiunii de muncă. De multe ori și mai ales de mulți, prin muncă vreau a se înțelege numai activitatea corporală în vederea producției, adică munca manuală. Munca de invenție și cea de direcție pe care am cuprins-o în definiția dată, prin latura ei „psihică“, este necesită. Ba chiar se încearcă să i se răpească caracterul de muncă. Este tot o profundă greșală, ca și cele multe, pe cari spiritul în rătăcire, e gata să le săvârșescă cu multă ușurință. În realitate, trebuie să recunoaștem că organismul social, seamănă în structura sa cu cel uman.

Diferitele organe ale corpului omenesc au diferite servicii și sănătatea organismului, depinde de buna funcționare a tuturor Sf. Scriptură grăiește astfel: „Ci precum într'un singur trup avem multe mădulare și mădularele nu au toate aceiași lucrare, așa și noi, cei mulți, suntem în Hristos un trup, iar

fiecare dintre noi mădulare suntem unii altora; dar avem felurite daruri, după darul ce ni s'a dat. Dacă avem profeție: să profetim după măsura credinței; dacă avem slujbă: să stăruim în slujbă; dacă unul învață: să se sârguiască în învățătură; dacă îndeamnă: să fie la îndemnare; dacă împarte altora: să împartă cu firească nevinovăție; dacă stă în frunte: să fie cu tragere de inimă; dacă miluește: să miluiască cu voie bună“ (sf. Ap. Pavel către Rom. 12, 4-8).

Sunt deci diferite daruri, di-

ferite aptitudini, diferite necesități în organismul social și ca o consecință a mulțimilor de nevoi, sunt diferite munci. Unii lucrează cu brațul, alții cu mintea. Fiecare din feluritele de munci este deopotrivă de necesară și folositoare. Condiția este, ca tot omul să-și câștige existențe prin muncă cinstită, în locul unde este pus, să muncească cu tragere de inimă și sub nici un motiv să nu trăiască ca un parazit speculând munca altora.

Prot. Dr. Iuliu Goșescu

† IOAN GEORGEA

Cel mai bătrân și vrednic dascăl de pe Valea-Almașului a murit.

În 7 Iunie 1948, în ceasul al șaptelea al dimineții, după ce singur ceruse să i se aprindă lumânarea; la împlinirea alor 80 ani și patru luni, lin și încrezător în învierea de obște, în bunătatea și atotdreptatea lui Dumnezeu; și-a dat nobilul său suflet în mâinile Celui Preaînalt, dela care l-a și primit. S'a stins din viață, ca o făclie prețioasă, care tot timpul a ars cu mult și bun folos de obște, spre cinstea Bisericii și neamului său.

Peste șapte decenii dearândul, începând din frageda copilărie și până în cel din urmă al 81-lea an al vieții sale, și-a iubit Biserica strămoșească, a cercetat regulat sfintele slujbe și și-a servit strana dreaptă atât de dragă lui, cu neștirbit devotament, ca un primstătător și iscusit îndrumător, cântăreț neîntrecut și rar tipician, dotat și cu o voce dulce și plăcut atrăgătoare.

Pentru astfel de calități și virtuți Dumnezeu i-a dăruit *sfârșit creștinesc vieții*: cu pregătire duhovnicească demnă, pentru marea drum al veșniciei; cu deplină limpezime a minții și liniște a sufletului și cu așteptarea calmă a momentului presimțit, pentru marea poruncă a chemării la Părintele ceresc.

Sfârșitul său a fost *fără patimă și nerușinat*, căci după 2 săptămâni dela ivirea durerilor prevestitoare a morții, examinat de medic, cercetat de duhovnic și încunjurat de îngrijirea iubitoare a scumpulor săi: soție, fiu, noră și nepoței, sigur de plecarea sa, a dispus, într'un mod de-o rară admirație, cum să-i fie înmormântarea după foarte rânduilele creștinești, indicând chiar și locul unde dorește să fie depuse osemintele sale spre odihnă, în sânul pământului din care au și fost alcătuite.

Și s'a sfârșit *cu pace*, pentru că pleacă din mijlocul nostru împăcat cu toată lumea, cu sine însuși și cu Dumnezeu. Pleacă încununat de podoaba anilor unei vârste biblice, nefiind în viață, doar o singură dată, bolnav, — părându-ni-se, cu vădit regret, că se duce dela noi încă prea de vreme.

*

Născut în comuna Bălan, județul

Sălaș, la 14 Februarie 1868, din părinți plugari-fruntași, ambii coborâtori din familii de preoți cu bun și vechiu renume.

Părinții săi înțelegători, descoperind în fiul lor, Ioan, dragostea de carte și bucurându-se de mintea lui ageră; l-au dus la școala rom. cath. din Cluj, unde a absolvat școala primară și 4 clase de liceu, necesare pentru școala de învățători. — Pedagogia a făcut-o la Seminarul „Andreian“ din Sibiu, obținând, cu bune aprecieri, diploma de învățător. Astfel cel dintâi învățător cu pregătire serioasă și cu diplomă în toată regula, a fost, pe aceste plaiuri și pe-acelea vremi, octogenarul nostru *Ioan Georgea*.

Slujba de învățător și-a început-o la școala primară confesională din comuna Racăș, de unde îndată după un an vine în comuna sa natală, ca aicea să-și jertfească întreg elanul de muncă, pentru luminarea consătenilor săi și pentru propășirea satului în care s'a născut.

Faima acestui zelos purtător de lumină și răspânditor de slovă românească, s'a lăjit și peste meleaguri mai îndepărtate, așa încât curând a ajuns să fie, timp mai îndelungat, președintele Reuniunii Învățătorilor români din tractele Unguraș, Someș, Solnoc și Cetatea-de-piatră, iar dela anul 1896 și până la statificarea școalelor, anul 1919, a fost președintele permanent al Învățătorilor din tractul Unguraș. Din anul statificării și până în anul pensionării sale (1929), a fost conducătorul Cercului cultural „Andrei Șaguna“, care cuprindea comunele de pe Valea-Almașului și Valea-Agriculului din jud. Sălaș.

Ca membru mirean în Consiliul și în Adunarea protopopescă din protopopiatul nostru, calitate onorifică, pe care o deține de zeci de ani, — s'a bucurat de cea mai distinsă stimă și iubire din partea preoțimeii noastre.

În veci pomenirea lui!

Preot GAVRIL CÂMPIANU
fost elev al răposatului.

Bucuriile religioase sunt cele mai profunde și totodată cele mai îmbătătoare („Trezirea religioasă“)

Jean Jaurès

23 August, ziua păcii

De patru ani isbeliștea uciderii s'a potolit. In numele frăției dintre toți oamenii pământului, s'a pus temelie nouă lumii. Bunăstarea tuturor și liniștea dintre neamuri sunt temeiurile noii așezări.

In cuprinsul Patriei noastre românești s'a așezat — acum 4 ani — primele semne ale acestei noi rânduieli. Și de-atunci drumul vieții obștești a urcat mereu către mai bine.

In frăția cea nouă dintre toți oamenii muncitori s'a zămislit o țară nouă la care robotesc cu drag toți cei ce vor pacea și îndestularea.

Legile, dar mai ales faptele noii rânduieli sunt temelii de încredere în viitorul mai bun al neamului.

De aceea ziua de 23 August începe ca sărbătoare a păcii și a frăției în bucuria noastră creștinească și se resfrânge ca o biruință laică a legii creștine.

RENAȘTEREA

CRONICA EVENIMENTELOR

INTERNE

Reforma învățământului. La data de 3 August a intrat în vigoare Legea pentru reforma învățământului, care dă educație națională o structură unitară pe baze noi.

Învățământul este laic, cuprinzând 4 secții 1. *Învățământul preșcolar*, (pentru copiii de 3-7 ani) și funcționează în Cămine de zi și grădine de copii, 2. *Învățământul elementar* de 7 ani este general, gratuit și obligatoriu, 3. *Învățământul mediu* cu o durată de 4 ani, cuprinzând 4 tipuri de școli: teoretice, pedagogice, școli tehnice, școli profesionale, 4. *Învățământul superior* având două categorii de instituții: universități și politehnici (cu o durată de 4-6 ani) și instituție de învățământ superior (cu o durată de 3-4 ani).

Legea pentru reforma învățământului cuprinde și un decret, pentru trecerea în proprietatea Statului a bunurilor Bisericilor, congregațiilor, comunităților sau particularilor, ce au servit pentru funcționarea și întreținerea instituțiilor de învățământ general, tehnic sau profesional.

Inceperea școlilor. Conform hotărârii Min. Educației Naționale școlile elementare (primare) încep la 20 Sept. a. c., școlile medii (licee) la 1 Oct. și Universitatea la 15 Oct.

BISERICESȚI

Reintoarcerea delegației bisericii ort. române dela Moscova. Delegația Bisericii ort. române, în frunte cu I. P. S. Iustinian, care a participat la festivitățile jubiliare ale Bisericii ruse și la consfătuirea re-

prezentanților Bisericilor ortodoxe autocefale s'a reîntors în țară.

In cuvântul rostit de I. P. S. Patriarh Iustinian la întâmpinarea delegației române, I. P. S. Sa a prezentat Guvernului român mulțumirile Patriarhilor și conducătorilor Bisericilor ortodoxe întruniți în conferința panortodoxă dela Moscova pentru denunțarea concordatului cu Vaticanul.

Ziarele din Moscova arată, că la conferința panortodoxă dela Moscova s'au desbătut următoarele chestiuni: Vaticanul și Biserica ortodoxă, 2. Mișcarea ecumenică și Biserica ortodoxă, 3. Ierarhia clericală în Anglia, 4. Calendarul bisericesc.

In cursul discuțiilor a fost analizată politica Vaticanului, s'a hotărât ca Biserica ortodoxă să nu participe la prima adunare generală a Mișcării ecumenice, convocată la Amsterdam, în luna aceasta. Conferința a adoptat apoi un mesaj adresat creștinilor din întreaga lume, chemându-i la lupta pentru pace împotriva unui nou războiu și a căzut de acord și asupra celorlalte chestiuni de pe ordinea de zi.

La Cluj P. S. S. Episcopul Nicolae a sosit cu mașina, fiind întâmpinat în curtea reședinței de către toți preoții dela Centrul Eparhial și de prietenii bisericii care au aflat întâmplător de sosirea Sa. Cuvântul de bun sosit a fost rostit de P. C. S. Prot. stavr. Dr. L. G. Munteanu după care P. S. S. Episcopul vădit impresionat de primirea făcută s'a întreținut cu preoții până noaptea târziu povestind cele văzute în U.R.S.S.

∞

PARTEA OFICIALĂ

Nr. 5809/1949

Circulară

Cu adresa Nr. 951/1948, Sfântul Sinod ne trimete un ordin Circular prin care reglementează viața monahilor și monahiilor din Patriarhia Română cu îndrumarea de a-l aduce la cunoștința, mănăstirilor noastre.

Deoarece ordinul circular mai sus

amintit are și dispozițiunii care dau norme de viațuire vizitatorilor ce se abat pe la mănăstiri, îi invităm să se conformeze cu strictete acestor norme pe care stareții mănăstirilor o să le aducă la cunoștință.

Subliniem deasemenea faptul că persoanelor monahale li se interzice cu desăvârșire părăsirea mănăstirii fără bilet de voie în ordine. Starețul

poate elibera bilet pe șase zile. Pentru un interval mai lung călugărul respectiv trebuie să-și ceară învoire dela Episcopie.

Biletul va fi iscălit de autoritatea conducătoare, va fi prevăzut cu ștampila și se va arăta motivul pentru care a ieșit din mănăstire,

Cerșitul este oprit cu desăvârșire.

Personalul monahal ieșind din mănăstire pentru trebuință oarecare se va purta cu toată bunăcuviința cerută de disciplina monahală.

Ori în ce parohie se vor duce, monahii, sunt obligați să se prezinte mai întâi în fața autorității bisericești, care va viza biletul, va verifica actele ce le are, va cerceta motivul pentru care a venit în localitate și locul unde sunt găzduiți.

In cazul când autoritățile noastre bisericești vor observa pe unii monahii că se abat dela dispozițiunile de mai sus, vor dresa acte de nesupunere, cu care vor înainta pe persoanele respective autorităților bisericești superioare, prin organele polițienești.

Cluj, din ședința Consiliului Eparhial dela 10 August 1958.

NICOLAE

Episcop

Const. Hașcău

secretar

Nr. 3379/1948

Comunicat

Comisiunea Ministerială pentru Aplicarea Tratatului de Pace, cu adresa Nr. 1746 din 31. Mai 1948 face cunoscut că potrivit normelor stabilite pentru imobiile proprietatea Statului ocupate de unitățile Sovietice nu se plătesc chirii.

Cluj la 21 Iulie 1948.

Din încredințarea P. Sf. Episcop:

V. Bogdan

consil. referent.

Secretar eparhial:

Prot. stavr. I. Rușdea

Nr. 3896/1948.

Circulară

Sesizați de Sf. Arhiepiscopiei a Bucureștilor că ieromonahul Isaia Popa originar din com. Runcu-Dâmbovița, umblă fără de rânduială, coborând prestigiu monahal, invităm pe cei ce au răspunderea din mănăstirile Eparhiei noastre, în cazul că susnumitul s'ar abate pe la ei, să nu-l primească.

Cluj, la 18 August 1948

Din încredințarea P. Sf. Episcop:

Prot. Aug. Faur

Secretar Eparhial:

Prot. stavr. I. Rușdea

Nr. 3670/1948.

Circulară

Având în vedere adresa Mitropoliei Suceava Nr. 4765-1948. aducem la cunoștință că ieromonahul Iacob Lascu din Schitul Coșna nouă, jud. Câmpulung, a demisionat din monahism.

Numitul nu mai are voie să poarte haina călugărească și în consecință nu va putea fi găzduit în nici o mănăstire.

Cluj, la 13 August 1948-

NICOLAE

Episcop

Const. Hașcău

secretar

CONCURS

Pentru ocuparea postului vacant de paroh în parohia de cl. I. Treznea, din protopopiatul Unguraș, jud. Sălaj, se publică concurs cu termen de 15 zile dela apariția în „Renașterea“.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar de Stat, după aprobarea din partea On. Minister.
2. Locuința cu supraedificate
3. Sesiune parohială în extindere de 27 jug. și 2 grădini.
4. Stolele obișnuite în tract.

Candidații cu calificare de clasa I-a și a II-a își vor înainta în termen cererile dinpreună cu documentele convenite Ven. Consiliu Eparhial din Cluj, de unde obținând aprobarea Prea Sfinției Sale Episcopului nostru și cu știrea și aprobarea noastră se vor putea prezenta în parohie pentru a serzi și a face cunoștință cu poporul.

In înțelegere cu Consiliul Parohial din Treznea.

Petru Nicola, adm. protopopesc

Concursul repetit s'a completat și cu hotărârea Consiliului Parohial adusă în ședința din 18 Iulie 1948. - și Aprobata, cu Nr. 3726/1948.

Din ședința Consiliului Eparhial dela 11 August 1948,

NICOLAE

Episcop

C. Hașcău

secretar

Nr. 294/1948.

CONCURS

Pentru ocuparea postului de protopop al tractului Unguraș cu sediul în Hida și Paroch la parosia de clasa I în Hida, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea“.

Beneficiile sunt următoarele:

1. *Dela parochia reședință Hida*
 1. Salar dela Stat, după recunoașterea de On. Minister.
 2. Casă parochială și supraedificatele recerute.
 3. Sesiune parochială de 39 jug. cadastrale și 741 st.
 4. Stolele obișnuite în Protopopiat.
 5. Impozitele după sesiunea parohială le va suporta parohul,

II *Dela protopopiat.*

1. Diurna de-Protopop.
2. Paușal de cancelarie conform prevederilor bugetului aprobat de corporațiunile protopopești.
3. Diurna dela parohii pentru vizitațiuni canonice,

Cererile se vor înainta Veneratului Consiliu Eparhial ortodox român din Cluj, în termen legal, anexând certificatele școlare și de calificare prețioase precizate în Statutul organic. Din ședința Consiliului Protopopesc al Protopopiatului Unguraș ținută la 9 August 1948, în conțelegere cu Consiliul Parohial oin Hida.

Președinte

Adm. Protopopesc, Petru H Nicola

Secretar

Preot Gavril Câmpianu

Aprdat în ședința plenară a Consiliului Eparhial cu Nr. 3910/1948.

NICOLAE

Episcop

C. Hașcău

secretar

Tipografia Eparhiei ortodoxe române, Cluj